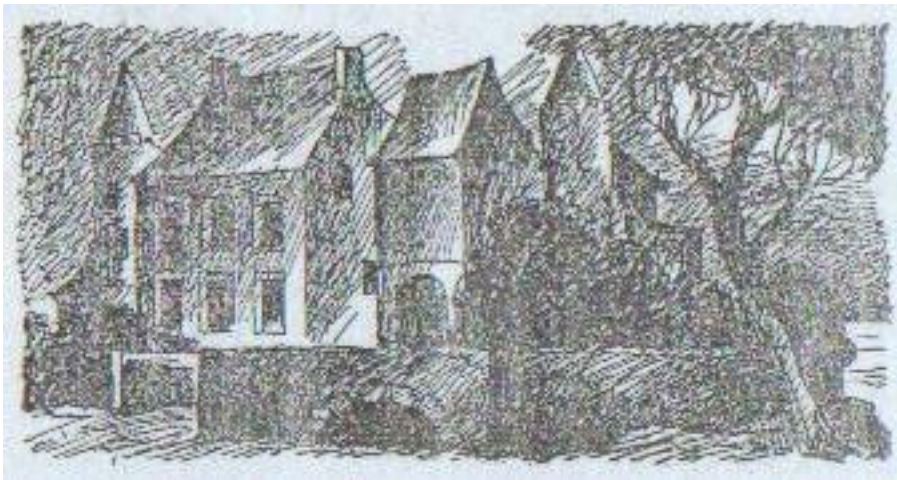

GERONIMOHOORSPELEN

Dodenhuis

Een scenario geschreven door de heer J. de Boer.

DODENHUIS

SAMENVATTING VAN DE VIJFDE SERIE

Door J. de Boer

(1 april 1948).. Het was om 10 uur in de ochtend van deze donderdag dat de vervolg- hoorzitting officieel werd geopend in de grote oostelijke kamer op de eerste verdieping van Wildesbrough Castle, die inmiddels bekend stond als the Feds-bureau.

De gouverneur van de Staat New York had het advies van de FBI m.b.t. de zaak Wildesbrough-1939/40 ontvankelijk verklaard en stemde om gegronde redenen in met heropening van de zaak ,namelijk omdat ..'niet iedereen van het kasteel-gezelschap gehoord was'.

Inspecteur Cleveland was op grond van zijn opgedane ervaring opnieuw aangewezen door de hoofdofficier van de FBI om de leiding van het enquette-onderzoek op zich te nemen waarbij een griffier van het Hoge Gerechtshof van New York aanwezig zou zijn en een afgevaardigde van het Witte Huis.

Men had wederom voor het Kasteel zelf als plaats van juridisch handelen gekozen omdat ongetwijfeld de schilderijen-collectie in het geding zou komen.

Kasteel-manager Carl Lawrence had verklaard alle medewerking te verlenen. Boekhouder Millner had een zo compleet mogelijke lijst van personen uit die periode opgesteld die mogelijk als getuigen waardevolle inlichtingen zouden kunnen verstrekken tot opheldering van de zaak. ...

[02-04-1948].. Het was een 'open' hoorzitting waarbij behalve familie- en belanghebbenden ook een aantal prominenten van de pers aanwezig mochten zijn en gestreeft zou worden om dagelijks 10.00 uur aan te vangen. De stralende ochtend Zon door de vensters die vanuit het Oosten opkwam boven de Atlantische oceaan zorgde voor een bijzondere heldere kamer en sfeer.

Inspecteur Hoover had al enkele jaren eerder ingestemd met overplaatsing naar San Francisco en zou dus niet meer aanwezig zijn, maar wel waren de rapportages van toen beschikbaar voor Cleveland die zelf moest beoordelen in hoeverre ze nog bruikbaar waren. Later zou moeten blijken of een secundaire juridische procedure zou volgen.

Het lag voor de hand dat 'kasteeloudste' Millner als eerste gehoord zou worden over de vooroorlogse periode. ...

Inspecteur Cleveland keek de kring nog eens rond van zo'n 40 personen die halfrond tegenover hem zaten in de grote kamer die hij inmiddels zo goed kende. Hij had nooit gedacht dat hij hier opeens weer zou zitten voor een vervolgonderzoek betreffende de gestrande zaak van zijn collega Hoover 8 jaar geleden. Hij moest een glimlach onderdrukken bij de gedachte aan de nepdirigent en die twee stuntels van dat incassobureau die er de oorzaak van waren dat het zo gelopen was. Links van hem zat de griffier van het Hoge Gerechtshof van New York met zijn vergulde vulpen in de aanslag om alles in 'steno' bij te houden, rechts de afgevaardigde uit Washington die vast en zeker door de President hier op af was gestuurd om nog eens te proberen de stommiteit van het ministerie van defensie destijds bij de overdracht naar Jonathan Wend aangaande de inboedel inclusief de schilderijen goed te maken. Hij had geen schijn van kans. De huidige kasteel-manager ging zich beroepen op wat die aloude grondwet daarover zegt die dateert uit de tijd van President Lincoln; Overdracht is overdracht, verkocht is verkocht. ...

..-'ladies and gentlemen',..opende Cleveland statig de hoorzitting, ..'namens het parket justitie New York mag ik u allen welkom heten en bedanken voor uw bereidheid zich hier te melden. Ik benadruk bij voorbaat dat deze hoorzitting is geopend om te trachten meer licht te werpen op het overlijden van Jonathan Wend in 1940 even na aanvang van de tweede wereldoorlog. Moreel acht ik het de plicht van iedereen die dat kan op zijn of haar manier een bijdrage daartoe te leveren, werkend tot een nieuwe positieve toekomst voor Wildesbrough waarvan ik overtuigd ben dat de wilskracht bij allen aanwezig is.

Een nerveuze lach van Beatrice klonk weer eens vanaf links, ..'afgestudeerde comediant'..fluisterde ze voor zich uit. Cleveland kende Beatrice door en door al was ze daar niet blij mee en bleef ze dat ontkennen, omdat ze de FBI niet kon uitstaan die werkten via de weg van schijnbaar eindeloos geduld, overleg en aftasten en pas dan korte metten maakten als ze zeker waren van hun zaak, wat soms jaren kon duren. Psygisch wankelde ze en zou het niet lang meer volhouden als de situatie in Wildesbrough Castle niet snel ten goede keerde. Cleveland voelde innerlijk bewogen met haar mee, maar werd er nu eenmaal voor betaald om zijn beroep zakelijk uit te oefenen. ...

.. Lawrence en Millner waren mentaal nog wel sterk ,maar hoe lang nog onder deze belastende omstandigheden terwijl de financiën uitgeput raakten en het moment naderde dat de overheid een curator op ze af zou sturen.

De derde erfgenaam bleek gesneuveld in Europa eveneens onder dubieuze omstandigheden waarop de US-Military Police ook geen duidelijk zicht had gekregen ,en dan nog hier een omringende bevolking die berusten in hun bijgeloof dat er een vloek op het kasteel rust, gecreeerd door de mafia die Wildesbrough in haar greep hield. De mafia ,die dachten dat ze vrij spel zouden krijgen omdat ze de geallieerden hadden geholpen bij de landingen op de Italiaanse zuidkust vanaf 'hun basis' Sicilië, maar dat was nooit afgesproken met ze. Nooit en te nimmer zouden de VS goedkeuring geven over afpersing met mensenlevens als inzet. Hun wereldwijde netwerk werd nu nog gecoördineerd vanaf Sicilië, maar ze werden daar inmiddels keihard aangepakt door de Carabinieri, het keurkorps van de Italianen. Het was Cleveland zijn roeping om alles tot op de bodem uit te zoeken. Laat Al Capone maar opkomen, hij luste hem rauw. Ze konden niet tegen de FBI op, never nooit en trouwens, Capone zat voorlopig voor tien jaar in de bak voor belasting-ontduiking in Chicago en zijn luitenant Riggner en handlanger hadden de zwaarste straf tegen zich horen uitspreken waartegen zij in verplicht hoger beroep gingen, kansloos. ...

..Niet iedereen van de lijst van beoogde personen was er. De vervalser van de schilderijen moest nog opgesnord worden. Er was nog geen exacte duidelijkheid wie het precies was en waar hij zich ophield, maar dat ging niet lang meer duren. Een 'undercover' van de FBI had zijn spoor al gevonden via de grote Kunst Galerie van New York en hij zou snel tegen de lamp lopen. ...

..Na deze korte overdenking en een globale blik over de rapportage van 1941 die voor hem lag ,zette Cleveland zich rustig in de zetel achter de grote tafel. Nog eens keek hij rustig de kring van aanwezigen rond.

-'Een bredere beschouwing over Wildesbrough'..hervatte Cleveland, 'verduidelijkt ons enigszins de gecompliceerde voorgeschiedenis en het waarom kolonel Moore in samenwerking met justitie de gedeelde erfenis in de hand trachtte te houden waarbij belangstelling van buitenaf zoveel mogelijk werd geweerd.

De maritieme schilderijen op de galerijen en met name de drie kostbare Vermeers' die recent werden aangetroffen in de totdan verborgen crypte

nadat ze eerder ongemerkt uit het kasteel verdwenen waren,..of juist tijdig door iemand in veiligheid gebracht en ter plaatse vervangen bleken door vervalsingen die niet van authentiek waren te onderscheiden, bevestigen mede dat dit monumentale bouwwerk op de kust een hoofdkwartier is geweest van de Amerikaans-Britse Admiraliteit, wat de verder noordelijk gepositioneerde Vuurtoren al deed vermoeden.

Onze FBI -collega Ed Hoover onderzocht mogelijke eerdere valsheid in geschrifte bij de overdracht van overheid naar particuliere sfeer waarbij geclaimd werd dat de drie Vermeers', de echte, toebehoorden aan de presidentiele collectie van het Witte Huis en destijds niet onder de overdracht vielen, maar alleen uitgeleend waren geweest aan de Admiraliteit. Dit kon echter niet juridisch overtuigend worden aangetoond waardoor de op dat moment particuliere bezitter van het kasteel, Jonathan Wend, tevens de eigenaar bleef van de kunstwerken

..-´Vooreerst wil ik u enkele passages citeren van mijn collega Hoover, waarbij iedereen vrij is om te reageren of zijn of haar visie daarop te geven. Ik stel ieders inbreng zeer op prijs´.

´In de nacht. ...beter gezegd in de vroege ochtend van Vrijdag 10 Mei 1940 tussen 01.00- en 01.30-uur maakte Jonathan Wend een val door de centrale doorkijk vanaf de eerste galerij naar de parterre ,een val van circa 6meter die hem fataal zou worden´. Met een zucht deed Beatrice haar linkerhand quasi moedeloos voor haar ogen ,Cleveland deed alsof hij het niet zag. ...

-´Millner´, vervolgde Cleveland,..´u was nog wakker rond die tijd en meende een luide angstaanjagende kreet te hebben gehoord vanuit de hal van iemand in nood. U trok uw kamerjas aan en ging met de gaslamp kijken in de hal. Daar trof u de geradbraakte kasteelheer aan op de vloer van de parterre, temidden van glasscherven en restinhoud van een fles rondom ,...tot zover is dat juist?´ Met een kort knikje stemde Millner in. ..-´U wist u zo midden in de nacht geen raad met de situatie ..,begrijpelijk, en rende meteen naar de kamer van meneer Lawrence waar u hard op de deur bonkte. U ging samen met hem zo snel als het kon terug naar het slachtoffer om eerste hulp toe te passen´. Cleveland keek meteen Carl Lawrence aan om zijn bevestiging te horen. ..~´Exact´,Lawrence stemde in met een traag knikje. ...

..-´U was nog laat op meneer Lawrence zo na enen ,aangekleed en wel ´. ~´Dat klopt, ..ik had die avond laat nog bladmuziek bestudeerd. Ik was

in die periode cinema-organist voor enkele theaters in de regio, maar stond wel op het punt de nachtrust aan te vangen´.

-´Had u niets gehoord in de hal?´

~´Door de storm rond het kasteel en het ruisen van de zee moet het niet tot mij doorgedrongen zijn. Het was schrikwekkend toen er zo midden in de nacht zo hard op mijn kamerdeur gebonkt werd en het Millner bleek te zijn in panische toestand´.

-´Dat kan ik me voorstellen´..vulde Cleveland begripvol aan. ..-´Wat mijn collega Hoover vreemd vond is dat u, Millner ,wel iets hoorde en Lawrence niet. Uw kamers liggen beide aan dezelfde zuidkant, onder het gedruis van storm en zee´.

~´Het zij zo´,reageerde Millner.

-´Gelukkig maar, uw gehoor is in ieder geval nog heel scherp ´complimenteerde Cleveland, ´alle andere bewoners bleven in diepe slaap´. ...

..-´Meneer Lawrence ,het bleek voor uw beiden een onmogelijke opgave om adequate hulp te bieden aan het bewusteloze slachtoffer. Het was duidelijk dat er acuut deskundige hulp moest komen en daarom liet u Millner onmiddellijk dekens halen voor het slachtoffer en wilde vervolgens dat hij de wacht daarbij hield, terwijl u te voet door de nacht naar Wildesbrough zou gaan om een arts te halen. Half het pad af door het slechte nachtelijke weer keerde op dat moment net koetsier Peterson met de paarden en rijtuig terug die enkele uren daarvoor Kolonel Moore had weggebracht naar het station om de nachttrein van de Santa Fe te halen, omrede dat hij per telegram opgeroepen was zich terstond naar Norfolk te begeven voor dringende defensiezaken´. ..weer knikte Lawrence overdacht ter instemming. ...

..-´U twijfelde geen moment, liet Peterson direct omkeren en stuurde hem met de koets terug door de nacht naar Wildesbrough om de spoedeisende hulp te gaan halen. In afwachting daarvan heeft u met Millner samen Jonathan Wend in een omgerolde deken verplaatst naar de verwarmde wachtruimte direct naast de hoofdtoegang en hem daar met de grootste zorg op de divan gelegd. Daar kwam Jonathan Wend bij kennis en droeg Millner op onder getuigenis van Lawrence snel het testament namens Wend te schrijven. ..~´Zo is het gegaan ´..onderstreepte Lawrence.

-´Jonathan Wend liet opschrijven dat u, Lawrence, zijn natuurlijke zoon was van hem en een dienstmeisje en gaf met nadruk aan dat u daarom,

samen met zijn oudere zuster Beatrice en de andere zuster Mary met zwager kolonel Moore ,de erfgenamen waren van Wildesbrough Castle. Tenslotte verzamelde hij al zijn kracht om het opgestelde te ondertekenen´.

Millner knikte instemmend en even viel er nu stilte in de vergaderkamer. ...

-´Toen pas in de ochtend na 6.00uur Peterson met het rijtuig terugkeerde samen met de plaatselijke arts William Henry kon deze niets anders dan de dood van Jonathan Wend vaststellen wat een grote schok was voor alle bewoners, betrokkenen en personeel van het kasteel.

Naar aanleiding van de eerste details in de directe omgeving van deze nachtelijke gebeurtenis, in eerste instantie leek het er op dat Wend onder invloed van drank een onfortuinlijke val had gemaakt door de centrale opening vanaf de eerste galerij, maar later, gezien op de hoeveelheid whisky over de grond die nog nauwelijks verdampt was op de koude plavuizen en zowat de gehele inhoud van de fles moet zijn geweest ,alsmede het feit dat Jonathan Wend nog helder bij kennis was geweest ,het dictaat opgedragen had aan Millner en Lawrence en ook nog zelf ondertekend, vroeg de arts zich daarom af hoe het midden in de nacht tot zo´n mysterieuze val had kunnen komen. Dokter Henry wilde niet eerder medisch rapport opmaken voordat de recherche onderzoek had gedaan. Nadat in de middag Millner terug was met twee plaatselijke politie-functionarissen werd in samenspraak besloten de FBI te waarschuwen.

Laat op de avond arriveerde per auto inspecteur Hoover met een assistent-laborant bij zich´. ...

..-'Ik citeer u alleen nog enkele slotdetails en een samengevatte conclusie van mijn collega Hoover, door hem opgesteld half Juni 1940, waarbij opgemerkt dat zijn onderzoek volgde direct na een intensieve renovatie van de sanitaire voorzieningen van het kasteel door zowel gemeentewerkers van Wildesbrough als particuliere werklieden, een aanzienlijke groep dus'.

'Hij tekent aan dat hij op het kleine buffet van de eerste verdieping, direct links van de schilderstukken van Vermeer,..twee onaangerode glazen aantrof met daarnaast de kurk van een fles, die van de gebroken fles bij het slachtoffer bleek te zijn. Aan het licht kwam dat de vingerafdrukken op de twee glazen afkomstig waren van Jonathan

Wend zelf en een keukenmeisje dat regelmatig de afwas deed en de glazerij oppoetste. Op de gereconstrueerde hals van de fles stonden in een eigenaardige stand alleen de rechtse vingerafdrukken van Jonathan Wend'. ...

..-'Maar.., inspecteur Hoover vond nog iets op de eerste verdieping,..onder het dressoir recht tegenover de schilderijen, tussen de twee bronzen musketiers'.

Vol spanning wachtte het kamergezelschap af met welk detail de geheimzinnige Cleveland nu weer voor de dag ging komen. Hij haalde een wat stevige pak-enveloppe te voorschijn en haalde er een vrij forse, sierlijke sleutel uit.

..-'Deze sleutel, die zo te zien bij een degelijk slot van een stevige deur behoort, is mogelijk verloren door een persoon die Jonathan Wend belaagde tijdens een handgemeen. ...Herkend misschien iemand van u deze sleutel? ...Niemand dus!' Cleveland legde glimlachend de sleutel ter zijde. ..'Inspecteur Hoover heeft niet kunnen ontdekken bij welke deur deze sleutel hoort in de directe omgeving'. ...

-'De conclusie van inspecteur Hoover luidt als volgt;

-Jonathan Wend had een nachtelijke afspraak nabij de schilderijen van Vermeer met iemand waar hij onenigheid mee kreeg dat escaleerde tot wederzijds geweld met alle gevolgen van dien. De recherche vond op de eerste verdieping en een eind verderop inderdaad de kurk van de fles whisky die rond het slachtoffer in de hal op de begane grond aan scherven lag, maar gezien later bij onderzoek in het lab de stand van zijn rechtshandige en enige vingerafdrukken op de gereconstrueerde hals van de fles moet Wend deze tijdens de worsteling op de eerste verdieping voor zelfverdediging hebben gebruikt om zijn belager van zich af te houden. Daarbij is hij over de ballustrade getuimeld of geduwd met als gevolg letsel waaraan hij korte tijd later overleed.

-Een andere mogelijkheid is dat een gemaskerde kunstrover van buitenaf door Wend werd betrapt op de galerij en slaags met hem raakte. Het laatste is heel goed mogelijk omdat koetsier Peterson later bevestigde dat hij was vergeten de grote toegangsdeur van het kasteel achter zich af te sluiten toen hij met spoed kolonel Moore wegbracht naar het Station. Het kan dat de overvaller na het voor Jonathan Wend fatale 'ongeval' de kurk van de fles en mogelijk ook de twee glazen elders heeft gepositioneerd op de galerij om de nachtelijke gebeurtenis

anders te doen voorkomen en de verdenking op een ander af te wenden.

De dood van Jonathan Wend is naar de visie van mijn collega Hoover een gevolg van deze schilderijen -affaire. De ook mogelijk gemaskerde kunstrover in spe, intern of van buitenaf die op de echte Vermeers' uit was, moet ontdekt hebben of reeds geweten dat ze door Wend ruim voor die tijd al verruild waren door valse exemplaren, heeft hem mogelijk vervolgens niet aan de praat kunnen krijgen waar hij de echte Vermeers' had gelaten en is onder voor hem foutlopende omstandigheden geweld gaan gebruiken.

- 'Tot zover de voorlopige conclusie van Hoover. Ik maak uit diverse van zijn rand -aantekeningen op dat de nasleep van deze niet snel op te lossen zaak in Wildesbrough Castle zich voortzette onder de erfgenamen en mede -bewoners waaronder enkele huurders,..in een vorm van onderling wantrouwen, toenemende haat en jaloezi, vooral toen er een aanzienlijk familie -kapitaal spoorloos bleek te zijn geraamd op 190.000 dollar.

- 'Mevrouw Beatrice,' ..richte Cleveland zich nu plotseling tot haar, '..In een voorgevallen confrontatie met hem stak u niet onder stoelen of banken dat u uw zwager kolonel Moore verdacht van nauwe betrokkenheid tot hetgeen uw beide broers was overkomen alsmede de verduistering van het familiegeld dat hij wellicht door chantage afgetroggeld zou hebben, ondanks dat hij afwezig was geweest voor zijn defensie -werkzaamheden op het moment van de gebeurtenissen'.

Beatrice zat perplex met wijde ogen

~'..Hoe weten jullie dat..?!' ..was haar eerste reactie

- 'Aha, ..Het is dus zo' ,klonk het enigszins triomfantelijke retour van Cleveland

~'Hoe wist Hoover dat?!'

- 'Hij hoorde uw confrontatie met de kolonel toen u hem tegen het lijf liep het moment pal na het hoorgesprek wat hij bij Inspecteur Hoover achter de rug had en waar hij juist de hoorkamer had verlaten, en waar u als volgende aan de beurt was'.

Beatrice bleef met grote ogen zitten

~'..Stanley Moore had de deur van Hoovers' kamer achter zich dicht gedaan toen hij de gang opkwam. Hoover heeft met zijn oor tegen de deur ons afgeluisterd!' ..concludeerde Beatrice hardop.

- 'Dat is mogelijk mevrouw Beatrice,' .. ontkende Cleveland de veronderstelling niet, '..maar mag ik u er op wijzen dat mijn collega

Hoover op dat moment in zijn eigen gehuurde kamer stond en niemand hem dat kon verbieden. Het zou wel ongemanierd zijn geweest als het andersom was geweest'

~'Het spijt me dat de situatie hier zeer pijnlijk is voor de dochters Mary en Ray, maar ik neem niets terug van mijn uitlatingen tegen Stanley Moore waar ik als enige niet bang voor was hoor je..?! Ik houd alles staande!'

-'Inspecteur Hoover hoorde ook het weerwoord van de kolonel die u beleefd vroeg wat de reden van uw aantijgingen jegens hem moest zijn en merkte op dat uw vijandige houding deed vermoeden aangenomen te zijn om de verdenking van uzelf af te wenden. Kolonel Moore hielp tot dat moment zoveel hij kon de federale recherche maar trok zich later geheel terug en kon zich ook niet meer voor opheldering van de zaak inzetten omdat hij naar het oost-front werd geroepen vanwege zijn oorlogs verplichtingen ter bevrijding van Europa'.

~'Geloof mij of hem toen, wat je maar wilt,..dat is jouw verantwoording, FBI kwast!

Cleveland was wat verstart na de felheid van Beatrice maar hield het desondanks netjes en rustig

-'Inspecteur Hoover zat vanaf dat moment vast met zijn onderzoek en er zou ook geen schot meer in komen. De zaak werd geseponeerd, althans voor dat moment, want na acht jaar staat de zaak er dankzij de laatste ontwikkelingen opeens anders voor.

Ik verzoek Daniel Ross vooraan plaats te nemen en indien mogelijk enkele vragen te beantwoorden' ..

..-'Daniel Ross,..geboren 1917 te Huntington. ..Wanneer heeft Jonathan Wend u als 'tempelier' in dienst genomen'? ..opende Cleveland de dialoog.

~'April 1940'.

-'Dat was een mondeling accoordje tussen u en hem waar niemand binnen het kasteel iets van heeft gemerkt,..schijnbaar'. Cleveland keek bij het laatste woord weer even in de richting van Lawrence en Millner, maar de twee lieten zich niet uit hun tent lokken. Ze hadden zich voorgenomen alleen op persoonlijk gerichte vragen te antwoorden.

~'Klopt'..gaf Ross retour.

-'Hoe is het contact tussen u en Jonathan Wend ontstaan en de daaruit voortvloeiende afspraken'?

~'We konden elkaar al van de renovatie. Ik was een van de sanitair-monteurs die vanaf 1937 voor het bedrijf werkte dat de centrale

warmwater voorziening installeerde in het kasteel, in samenwerking met gemeente-installateurs die het stadsgasnet aansloten op de aangrenzende waterstokerij en de grote keuken van het kasteel'.

-'Aha,..en hoe verzeilde u toen zo in die verborgen kelder?..dat moet nogal geheimzinnig in zijn werk zijn gegaan'. ...

..-'Had werkelijk niemand in de gaten dat u daar ergens beneden aan het knutselen was'?

~'Nee, kasteelmeester Wend en ik werkten daar steeds op onregelmatige uren tussendoor en juist tussen het vele werkvolk viel dat niemand op, er liepen ook nog electriciens rond die het lichtnet installeerden'.

-'Had Jonathan Wend u toen al vertrouwelijk ingelicht dat het was te doen om kostbare schilderijen te verbergen daar beneden'?

~'Klopt,..we waren langzamerhand bevriend geraakt vanwege dezelfde belangstelling tot de vormen van beeldende kunsten'.

..-'En zodra de renovatie achter de rug was heeft hij u voorgesteld om bij hem in dienst te komen om de technische zorg over de kelderruimte en de kostbaarheden op u te nemen'.

~'Klopt'

-'Ik neem aan dat u zich steeds via een luchtrooster aan de zijkant van het kasteel naar uw werkplek begaf '?

~'Klopt'

-'Alles klopt bij u'!

~'Dat klopt'. ..er klonk nu wat onderdrukt gegiechel onder het kamergezelschap.

Cleveland speelde peinzend met zijn vulpen waarmee hij nog geen letter geschreven had op het kladblokje. ..

-'Heeft u enig idee waarom er twee drankglazen gereed stonden vlakbij de valse Patriot'?

~'Geen idee'. ..reageerde Ross nu opeens zichtbaar geirriteerd.

-'Ik begrijp niet waarom u opeens zo aangebrand doet'..

~'Als een specialist van de FBI het niet weet, weet een simpele kasteelknecht het zeker niet'..antwoorde Ross venijnig en meteen klonk de lach van Beatrice er achteraan.

-'Als wij alles zouden weten zaten wij nu niet hier meneer Ross ,maar toch bedankt voor uw medewerking'.

..-'Meneer Millner, nog een enkele vraag aan u' ..'Waren er misschien bijzonderheden die opvielen of u als vreemd voorkwamen gedurende die renovatie periode'?

~'..Ik begreep niet waarom kasteelmeester Wend opeens zo'n impulsieve geldverslindende renovatie begon terwijl de VS en de rest van de wereld in economische crisis verkeerden'.

-'Om wat voor bedrag ging het ongeveer'?

~'Zo'n 450.000 dollar. ..Hij motiveerde zijn handelwijze met het spreekwoord dat geld moest rollen omdat het anders waardeloos zou zijn'.

-'Geloofde u dat'?

~'Niet echt. Het was in een periode dat hij veel buiten de deur was voor kunstbeursen'

-'Had u toen de indruk dat iemand het op iets of iemand in het kasteel gemunt had'?

~'Er waren er niet veel die met elkaar op konden schieten, dus er viel niet zozeer in het bijzonder iets op'.

.....-'Dank u Millner, ..Ladies and gentlemen, wij hervatten deze hoorzitting DV aanstaande Maandag om 10.00 uur. Dank voor uw komst en medewerking. U kunt voor u logies betreft bij het buffet op de begane grond diner en drank nuttigen op kosten van justitie. U allen een goed weekend'. ...

dodenhuis

05-04-1948

-'Ik hoop dat u allen een goed weekend achter de rug heeft'..hervatte inspecteur Cleveland op de maandagochtend de hoorzitting onder de stralen van een waterige ochtendzon. ..-'Persoonlijk heb ik in ieder geval niets te klagen. Ik kan u namelijk zonder valse bescheidenheid mededelen dat ik een opmerkelijk resultaat heb geboekt m.b.t. de zaak wat hopelijk zal meewegen tot opheldering'. Het kamergezelschap veerde nu op en zat meteen een stuk contentter op de stoelen. ..-'Ja, ik heb dit weekend namelijk de deur ontdekt waar de onbekende sleutel op past'. Cleveland keek triomfantelijk de kring rond. Hij liet snel zijn blik over de personages in de kamer gaan of hij bij iemand een aparte reactie kon bespeuren. In het bijzonder hield hij Lawrence, Millner en Ross in de gaten maar zag niet direct een verandering in hun houding, wel dezelfde nieuwsgierigheid. Ook Beatrice leek deze keer verrast. ..-'De sleutel past op de toegangsdeur van 'Checkpoint North-

East', de vuurtoren die hier een kilometer vandaan staat, verderop noordwaarts'. ...

-'Ik kan voor dit moment nog geen conclusie afleiden uit de laatste informatie'..voegde Cleveland eraan toe. -'De vuurtoren staat in principe al vele jaren onbemand, maar eens in de drie maanden beklimt de gepensioneerde laatste installatie-verantwoordelijke ,de 76jarige Bill Hensley nog steeds vrijwillig de 120 traptreden om het optiek te gaan poetsen en het draaiwerk te smeren. Op de vraag wie de sleutel nagemaakt kan hebben geeft hij aan dat het er zoveel kunnen zijn. Toen hij tot 1942 permanent aanwezig was op het checkpoint kwamen er regelmatig mensen die toegang vroegen tot de vuurtoren om van het uitzicht te genieten en de telescoop-kijker te mogen gebruiken. Iemand moet toen kans hebben gezien om een wax-afdruk van de moedersleutel te maken om aan de hand daarvan een duplicaat te kunnen vervaardigen die later door de betreffende persoon,..of misschien een ander, verloren is op de schilderijen-galerij hier in het kasteel. Dat hoeft niet per definitie in de nacht te zijn gebeurd toen Jonathan Wend ten val kwam al ligt dat wel voor de hand,..anders was de sleutel wel eerder gevonden door het korvee-personeel'. ...

Cleveland nam even een adempauze en keek naar de griffier links van hem die zijn wenkbrauwen optrok, vervolgens rechts naar de afgevaardigde van de overheid die een behoorlijk zekere indruk maakte en het geschikte moment afwachtte om toe te slaan.

Waar ging het naar toe. Cleveland overzag het cruciale van de situatie en was ervan doordrongen dat hij niet langer mocht wachten om de drie personen op de voorste rij schaakmat te zetten. Ze wisten meer van de zaak dan ze toegaven en dekten elkaar, dat was overduidelijk.

Hij moest nu' de aanval op ze openen om het syndroom dat 'dodenhuis' heette een definitief halt toe te roepen, voordat iemand anders dat deed.

..'-'Daniel Ross! ..hoe betaalde kasteelmeester Wend uw salaris uit, op welke plaats en tijd buiten beeld van alle anderen?! ,...per week?,om de twee weken..? per maand?'

Ross leek opeens sprakeloos en verstarde.

..'-'Meneer Lawrence! ..toen u in opdracht van Jonathan Wend in zijn laatste uren, ..Daniel Ross in dienst moest houden en zijn salaris voortzette ,ging dat op dezelfde manier als voorheen?..of ? ,zorgde u', meneer Millner, voor de loon-administratie en uitbetaling van

overig personeel..?'

De drie stonden collectief voor het blok.

-'Niemand weet het meer precies..?'

.. 'Meneer Lawrence, ...als u er als manager niet snel voor zorgt dat er duidelijkheid komt over wat er precies gebeurd is in de vroege ochtend van 10mei1940 ,...zal iemand anders in de komende uren u iets duidelijk maken!'

~'Gaat de FBI nu ook al de methode van chantage gebruiken om verder te komen met hun prestige'..pareerde Lawrence nu. Beatrice lachte. ...

-'Uw vraag m.b.t. ons prestige bij de FBI is niet in het minst relevant voor u ,meneer Lawrence!'. ..'Wat wilt u?! ,dat er nog iets van uw entertainment-onderneming terecht zal komen of ..'? ,...verder kwam Cleveland niet.

Er werd kort en krachtig op de kamerdeur geklopt, deze ging meteen open en een FBI-medewerker trad de vergadering binnen ,gevolgd door een artistieke vijftiger die met een zekere air' glimlachend het kamergezelschap begroette, en daarachter nog een surveillant.

De twee begeleiders met de gast in hun midden stelden zich voor de tafelcommissie waarbij de FBI-medewerker de binnengebrachte man meteen voorstelde; 'De vervalser! ' ..

Cleveland stond beleefdheidshalve op en begroette de zonderlinge kunstenaar met een loyale handdruk over de tafel; -'Mijn naam is inspecteur Cleveland van de Federale recherche. Als voorzitter mag ik u welkom heten op deze bijzondere hoorzitting. Hartelijk dank dat u bereid was tot medewerking, de FBI stelt dat zeer op prijs'.

~'Uw undercover heeft mij verplicht me hier vrijwillig te melden'..was een eerste reactie van de wat sarcastisch ogende man.

-'Wij zullen zo weinig mogelijk van uw tijd vragen en lijkt het me daarom verstandig meteen uw informatie te vernemen tot openheid van zaken'.

~'Daar ben ik blij mee want ik heb het druk genoeg met mijn werk'. Het kamergezelschap liet een spontaan gelach horen. ..

De undercover-agent overhandigde Cleveland nu een stukje kladpapier.

-'Dank je Tim'..nam Cleveland het met een vriendelijk knipoogje aan ,-'jullie kunnen wel gaan nu, u ook bedankt surveillant. Wilt u een verse bronwater laten brengen door de bediening'. Cleveland bekeek de in de haast geschreven sumiere gegevens.

-'U bent Jacques Bourdon ,europeaan ,geboren in de Netherlands?'. ..

~'Blijkbaar'.

- 'Neemt u plaats alstublieft'. ...

..-'Jaques Bourdon, ..geeft u toe drie valse 'Vermeers' vervaardigd te hebben in opdracht van Jonathan Wend en hier ter plaatse in het kasteel afgeleverd ter vervanging van een drietal originelen'?

..~'Vervalsingen is niet het juiste woord, het zijn in opdracht vervaardigde duplicaten om originele werken te behoeden voor diefstal of vandalisme'

- 'Hoe gaat zoiets in zijn werk?', want kennelijk zijn ze niet van authentiek te onderscheiden, zelfs niet door experts'

~'De meeste duplicaten worden geschilderd op bestaande oude doeken, over het werk heen van mindere schilders van weleer'

- 'Aha, ..een soort hergebruik dus van schilderijen'

~'Precies, het bestaande werk dient als grondlaag'

- 'U maakt me nu toch echt nieuwsgierig mesjeu Bourdon,..de drie duplicaten waar het hier om gaat zijn ook door u hergebruikte doeken'?

~'Jazeker'

- 'Hoe is zoiets te bewijzen'?

~'Met rontgenfoto's, en ik kan u tot in detail voorspellen wat voor werken er onder de laatste verflaag liggen'

Cleveland raakte langzaam maar zeker in de ban van de vervalser die zijn vreemde beroep dus gewoon als broodwinning uitoefende. ...

Cleveland keek nog eens op de klad-rapportage van hun undercover terwijl Jacques Bourdon met een bedenkelijk gezicht op het verdere beloop wachtte. Hij was in de penairie gekomen aan een tafeltje in de lunchroom van de NewYorkse Kunsthal. De undercover had hem daar al een tijdje in de gaten gehouden en daarna aan de praat gekregen met het smoesje dat hij op zoek was naar iemand die voor hem een signering kon aanbrengen op een schilderswerk dat hij ergens opgeduikeld had , 'toegeschreven' aan Emile Faust. De undercover had het gesprek zodanig gemanipuleerd dat de drie valse Vermeers in Wildesbrough Castle ter sprake kwamen. Op de vraag van zijn voorzichtig om zich heen kijkende mogelijke nieuwe klant; 'Heeft u die gesigneerd?'.had Jacques Bourdon de kapitale fout gemaakt om vol trots te antwoorden; 'Ik heb ze geschilderd!'

Nu zat hij hier. Die FBI-agenten waren nog betere acteurs dan die lui in Hollywood, alleen hadden ze voor een ander beroep gekozen om hun talent te gebruiken. ..

..De FBI had overal haar informanten. Zouden ze te weet zijn gekomen dat hij een 'allround' vervalser was die in de vooroorlogse jaren drie ateliers er op nahield in Nederland België en Frankrijk waar alle trucs uit de kast waren gehaald om zich te bewijzen tegenover die irritante 'kunst-experts' die vol bleven houden dat alleen schilders als Rembrandt, Vermeer en Michelangelo konden schilderen.

Hij had de Europese experts van het Louvre in Parijs goed te pakken genomen. Er hingen daar nu twee van zijn vervalsingen tussen de grootmeesters van weleer.

..Zijn vervalsingen werden na voltooiing terwijl de verf en vernislaag nog nat was, met tussenruimte maar zo krap mogelijk opgerold in de oven gelegd op 70 graden Celsius. Als ze uitgehard waren werden ze langzaam teruggerold waardoor het schilderswerk vol kwam te zitten met 'middeleeuwse' haarscheurtjes. Daarna werd de voor- en achterkant van het doek met petroleum ingesmeerd en ging het voor de tweede keer de oven in om er na 72 uur 'verouderd' uit te komen.

In 1937 al had hij op deze manier een aanstaande oorlogsminister van de Hitlerkliek op zijn prive-adres voor 600.000 Rijksmark opgelicht met een valse Vermeer, maar wat niet weet wat niet deert. De man was en zou er nooit meer achter komen en was dolgelukkig geweest met het 'meesterwerk' dat hij zijn halve leven had gezocht.

Hij had ze alleen maar willen bewijzen dat ook 'gewone jongens' zonder speciale voorstudie konden schilderen, tekenen, schrijven en componeren. ...

..Om het voor te blijven dat de west-Europese grond te heet werd onder zijn voeten was Jacques Bourdon naar Engeland overgestoken ,had daar net op tijd bij de Londense Bank de Rijksmarken omgewisseld voor Britse Ponden en met het watervliegtuig "Mark V" de oversteek gewaagd naar de Verenigde Staten.

Na aankomst in de Baai van NewYork hadden de Amerikaanse Douane Autoriteiten vreemd opgekeken dat iemand als hij zoveel contant geld bij zich had, maar op grond daarvan kreeg hij vrij snel een vaste verblijfsvergunning en settelde zich in een NewYorks appartement, ..dat was in Februari 1938 ...

-'Mesjeu Bourdon, ..zijn het vervaardigen van duplicaat-schilderijen uw enige werkterrein,..of omvat uw beroep meer?!' ..hervatte Cleveland.

Het gezicht van Bourdon vertrok nu. Hij moest oppassen voor deze inspecteur die er nu op uit was beroepsgeheimen aan hem te ontfutselen. Dit stond hem niet aan omdat het niet bepaald van positieve invloed zou zijn op zijn verdere 'carriere', en daarvoor was hij niet hier gekomen. Natuurlijk omvatte zijn werk meer. Hij had inmiddels alweer een 'zakenreisje' achter de rug naar het bevrijde Europa ,rond de jaarwisseling van 1946/47. Na afloop van het nieuwjaars-concert in Wenen had hij de door hem volledig herschreven bladmuziek en partituur van de door de Gestapo in beslag genomen en vernietigde operette "Tulpen uit Holland" van Paul Lincke, voor een aanzienlijk bedrag verkocht in een Weens achteraf straatje aan de eerste violist van de Wiener Philharmoniker, zij het voor de halve prijs. De violist zou pas na twee weken de andere helft betalen als de compositie gecontroleerd was en authentiek bevonden door Robert Stolz. Deze had echter geconstateerd dat er fouten in de accoorden stonden en er muziekpassages in voor kwamen die onmogelijk van Paul Lincke konden zijn die beslist voor andere varianten der toonzetting zou hebben gekozen. De violist mocht het werk houden voor de halve prijs. ...

..-'U moet behoorlijk lang nadenken over mijn laatste vraag mesjeu Bourdon,..was het zo'n moeilijke vraag?..' schudde Cleveland de kunstenaar wakker uit zijn mijmering.

..~'Ik zou het zeer op prijs stellen als we bij het onderwerp bleven waar het hier om gaat! Come to the point alstublieft'..reageerde Bourdon.

Nu was het Cleveland wiens gezicht even vertrok. De vervalser bleek van goede intuïtie en zou niets meer prijsgeven wat niet relevant is tot de zaak. Zijn carriere was ook inderdaad van ondergeschikt belang, voor zover bekend liep er geen enkele aangifte tegen hem.

..-'Bourdon,..toen u begin 1938 in NewYork aankwam, waar en hoe bent u toen in contact gekomen met Jonathan Wend?'

--'verdraaid', dacht Bourdon nu, 'het leek wel of die kerel zijn gedachten kon lezen' ...

..~'Ik ontmoette in die periode Jonathan Wend eveneens op de grote Kunst Galerie van NewYork' vervolgde Bourdon, ..'Op de een of andere manier trokken we elkaars aandacht en raakten in gesprek'.

-'Excuses dat ik u onderbreek mesjeu Bourdon, maar u mag u beperken tot de voor deze zaak relevante details ' greep Cleveland in, ..'u raakte toen bevriend met de kasteelheer?'

~'Ja..,het klikte meteen goed tussen ons en we vertelden globaal

elkaars levensloop..'

- 'Vertelt u mij vanaf het moment dat de drie 'Vermeers' in Wildesbrough Castle ter sprake kwamen'

..~'Hij nodigde me uit op het kasteel om de drie schilderijen van Vermeer te komen 'taxeren', met de opdracht ze grondig 'op te nemen' ,en er duplicaten van te vervaardigen die in het diepste geheim uitgewisseld moesten worden, liefst zo snel mogelijk'.

- 'Gaf hij u misschien in vertrouwen een reden op waarom hij tot deze kostbare operatie wilde overgaan?

~'Ja, ..hij vertelde me dat de drie 'Originelen' zo snel mogelijk in veiligheid gebracht moesten worden'

- 'Omdat..?'

~'Omdat ..hij ervan overtuigd was dat een van de kasteel-medebewoners had aangepapt met de maffia,..zich waarschijnlijk in de gokschulden had gewerkt, ..en daarom zijn zinnen had gezet op het roven van de drie stukken van Jan Vermeer!'

..Cleveland speelde kort peinzend weer wat met zijn pen.

- 'U bent niet verplicht al mijn vragen te beantwoorden mesjeu de Bourbon, maar u zou mij en het kasteelgezelschap enorm helpen om schoon schip te maken als u de volgende met 'ja' of 'nee' kunt beantwoorden;..Noemde Jonathan Wend wel eens een persoon die hij wantrouwde?

~'Niet direct bij naam, dat ging mij ook niet aan. Voor mij was het van belang dat ik de opdrachten kreeg'.

- 'Heeft jonathan Wend u weleens zakelijke plannen door laten schemeren met het oog op de toekomst voor het kasteel?

~'Jazeker, en hij vroeg me ook diverse adviezen met betrekking tot de naderende renovatie.

- 'Zo ..?'

~'Ik adviseerde de kasteelheer alle schilderijen op de galerijen, in totaal 27 stuks, gewoon te laten hangen en ze goed in te pakken met pakpapier en linnen. Daar stemde hij mee in en ik zou dat samen met nog iemand doen voordat de werkzaamheden zouden aanvangen.

- 'Maar wat betreft zijn visie op de toekomst?..'

~'Het was Jonathan Wend zijn doelstelling om de centrale hal als Theater in te richten. Zijn grote wens was, en daar was hij van overtuigd, dat het ging gebeuren dat de "Phantom of the Opera" hier opgevoerd zou worden door een gerenomeerd theater-gezelschap. Het

zou geweldig worden voor Wildesbrough'. Hij vertelde me van zijn verregaande plannen een overheids-machtiging te willen behalen om een eigen radio-studio en zend-installatie voor de middengolf in het kasteel te gaan inrichten ,om nieuws- en amusement programma's uit te gaan zenden. Hij was gefascineerd door de radiotechniek en vooral door het vastleggen van amusement op geluidsdragers'.

-'Aha..',Cleveland leunde nu achterover. -'..Daarom trof ik in de westelijke kamer op de tweede verdieping attributen aan als elektrische parlophoons, een elektrische platensnijder, koolstof-condensator microfoons, een ring-weerstandsbank, een fader-tafel, een buizenversterker, een grote vacuum-zendbuis ..,hij was duidelijk al met de voorbereidingen bezig'.

~'Die zendbuis had hij zelf gefabriceerd. Wend was een kunstzinnig man die vooral dacht aan het welzijn van anderen. Hij wilde o.a. 'radiospel' uit gaan zenden en had daarvoor contact gelegd en de medewerking toegezegd gekregen van ene Harry S. Goodman, een radio-producer uit NewYork'. ..

Cleveland had ter overdenking even gezwegen na het ontroerende relaas van Jacques Bourdon.

..'Mesjeu de Bourdon, u en alle aanwezigen hartelijk dank voor uw bijdrages tot dit moment. Wij hervatten de zitting morgenochtend om 10.00uur. Ik verwacht nog binnen deze week deze hoorzitting af te ronden en tot een slotconclusie te komen'. Het kamergezelschap keek verschrikt op en verschillende keken observerend om zich heen.

De griffier leek opgelucht. De man was rap in het schrijven van steno, maar was toch blij dat deze werkdag er op zat. De afgevaardigde van het Witte Huis had nog steeds niet gereageerd. De altijd aanstormende golven van de oceaan leken een korte wapenstilstand gesloten te hebben met de rotsen onderaan Wildesbrough.

06-04-1948, 10.00uur te Wildesbrough Castle

-'Ladies and gentlemen,..Wanneer niemand van de hier aanwezigen nog relevante details heeft toe te voegen m.b.t. de gebeurtenissen alhier van acht jaar geleden waar het in deze zaak om draait,..hervat ik graag het informatieve gesprek met de heren Millner, Lawrence en Ross', sprak Cleveland het kamergezelschap aan als opening op de dinsdagochtend. 'Kunnen de drie heren het met de regie eens zijn?' vroeg Cleveland vriendelijk en overbeleefd.

~'Wat let u ?! gaf de zekere Lawrence met een spottend lachje terug.

Clevelands' gezicht vertrok iets bij de laatste tegenwerping van Lawrence die de psychologische dialoog niet uit de weg ging. ..

-Ik kan evenals toen mijn collega Hoover niets concreets bewijzen tegen wie dan ook in een zaak die langzaamaan aan het verjaren is. Ik kan alleen tot een conclusie komen vermits mij geen belangrijke details worden verzwegen. Als geen van u drieën daarin mee wilt gaan, zal deze zaak wat mij betreft definitief gesloten worden en geef ik het woord en de regie over aan de afgevaardigde van de overheid'.

Een sombere stemming viel nu in de kamer na deze dreigende bewoordingen van Cleveland die zich tot de magistraat rechts van hem wende.

Voor het eerst liet senator Rutherford zich horen; ..~'Dames en heren,..het enige wat ik tot hier op kan merken maar naar ik denk twijfelachtig van toegevoegde waarde is in deze, is dat volgens mijn informatie 28 waardevolle 'meesterwerken' als voormalig eigendom van het ministerie van defensie hier in het kasteel zouden moeten hangen,..maar u mister Bourdon, telde 27 schilderijen bij uw inventarisatie ?'.. Jacques Bourdon knikte ter instemming.

Na een kortstondig moment van stilte over en weer gaf Cleveland met een sober handgebaar aan dat hij met dit wazige gegeven niets kon doen en vervolgde naar Ross.

-'Even voor het boeiende intermezzo door monsieur le Bourbon..~'De naam is Bourdon!,als u er niets op tegen hebt dank u!' ..interumpeerde de duplicaat-artiest geiriteerd Cleveland, ...-'Juist ja, dat pseudoniem bedoel ik,..' Jacques Bourdon zette nu grote ogen op als iemand die zich betrapt voelde. '..vroeg ik de drie heren naar de wijze van uitbetaling van loon ,..en omdat het nu toch in een moeite door kan, uw gage mesjeu Bourdon'.

..'Maar eerst u meneer Ross, hoe waren de afspraken daarover met de kasteelheer gedurende de eerste twee jaren dat u al voor hem werkte'? Ross werd zichtbaar nerveus van het aangesneden onderwerp.

~'In contant geld ,gewoon in een loonzakje. De kasteelheer hield van orde en regel'.

-'Daar is niets mis mee. U werd uitbetaald op een bepaald tijdstip?..een bepaalde dag of plaats?..'

~'Op de ..tweede vrijdag van de maand'.

-'Overdag? ..s'avonds?..laat op de avond?..'

~'..Laat op de avond'.

-'.Om 1 uur s'nachts misschien ,in de nabijheid van de valse "Patriot" waar u gewoon was om samen met de kasteelheer nog een glaasje te drinken vooruitlopend op een goede afloop van de geplande zaken?' ..

Ross stooft nu onstuimig op van zijn stoel met stemverheffing; ~'Ik ben onschuldig!..Wat denkt hij wel!..om zoiets te insinueren! Ik heb niets van doen met de dood van de kasteelheer! ..Schaam jij je niet?! viel hij tegen Cleveland uit. -'Gaat u weer zitten meneer Ross. Wie heeft er hier gezegd dat u 'ergens' schuldig aan bent? Ik stelde alleen maar een vraag en begrijp niet waarom u daarom opeens zo opvliegt'

~'Bedaar Daniel'..ondersteunde Carl Lawrence nu rustig de kasteelknecht, 'wij staan voor je in'.

--'Zo is dat!' voegde ook Milner er aan toe met de armen stoer over elkaar.

Ross ging weer langzaam zitten; 'Wat denkt hij, ..zo'n FBI'inspecteur'..liet hij op nog net hoorbare smalende toon volgen. Achterin klonk de gedempte lach van Beatrice weer eens.

-'Ik dacht al; waar blijft ze' ,sloot Cleveland het hoofdstukje af. ..

..-'Het wordt me zo ongeveer wel duidelijk hoe het een en ander in zijn werk is gegaan, maar ik kom toch nog even bij u terug mesjeu Bourdon', hervatte de onverstoorbare Cleveland. -'Ik ben wel geen kunst-expert, maar ik kan me moeilijk voorstellen dat iemand binnen een jaar drie 'Vermeer'-replica's weet te vervaardigen in een NewYorks' appartement terwijl de originelen die u als voorbeeld moesten dienen een paarhonderd kilometer verderop ingepakt in een kasteel hingen'.

Nu was het Jacques Bourdon die duidelijk op hete kolen zat.

-'Hoe kon u ze zo precies namaken?..dat is toch een onwerkbare situatie? ..

~'Ze zijn niet exact hetzelfde, wanneer men de duplicaten naast de originelen zou hangen in het volle daglicht constateert men weldegelijk verschillen'..antwoorde Bourdon doordacht.

-'U bedoelt aangezien dat toch nooit voorkomt bemerkt niemand de trucage op en hoeven het daarom geen exacte kopieën te zijn'.

~'Precies'.

-'Ik zou u geloven als het om lijntekeningen ging, maar in geval van de drie 'Vermeers' moet u hulp hebben gehad van iemand die gedetailleerd de hoofdlijnen overtrok op rijstpapier en tevens de kleuren-nuances zo goed mogelijk daarop aangaf met waxkrijt. Iemand moest u die

informatie ter vergelijking en correctie bijna dagelijks doorgeven binnen een redelijk te overbruggen afstand. Het kan niet anders dat u hier in Wildesbrough ingekwartierd was bij een eigen leerling duplicaat-schilder die u bij de megaklus hielp; Daniel Ross!

Jacques Bourdon en zijn leerling Daniel Ross konden niets anders dan er het zwijgen toe doen na deze laatste ontwikkelingen. Ze zagen wel in dat ieder woord vanaf nu tegen ze gebruikt kon worden, maar Cleveland reageerde anders dan verwacht; -"Wie zwijgt stemt toe' zegt een spreekwoord heren kunstenaars; het is mij wel duidelijk geworden dat Jonathan Wend kapitaal waar hij niemand verantwoording voor schuldig was, heeft gebruikt om drie valse Vermeers' te laten maken die hij gedeeltelijk vooraf of geheel bij de overdracht moest betalen aan de vervaardigers. Ik neem aan dat de bedragen die feitelijk niet opwogen tegen de miljoenen die de echte Vermeers' waard zijn, door de leveranciers werden opgehaald bij een van de geheime zij -ingangen aan de zuidzijde van het kasteel waar de doorgangen half boven de grond achter het struikgewas als luchtroosters gecamoufleerd zijn, naast half souterrain. Daar ook werden in samenwerking met de kasteelheer telkens als er in tijdsbestek een klaar was de vervalsingen s'nachts het kasteel ingesmokkeld die nog zonder lijst diagonaal maar net door de nauwe opening konden, om ze na een vermoeiende sjouwpartij tussen de dubbele muren geruisloos uit te wisselen met de originelen op de eerste verdieping, die meteen mee terug moesten naar de crypte zonder dat de 'anderen' wakker werden of iets merkten en vooral; zonder de doeken te beschadigen, maar maakt u geen zorgen. Ik ben een inspecteur van de federale recherche, niet van de fiscale opsporingsdienst. Uw beider beroep is van ondergeschikt belang voor hetgene we hier zijn, dat is mijn 'pakje aan' niet'.

Bourdon en zijn leerling haalden opgelucht adem, maar nu wende Cleveland zich wederom tot Lawrence en Millner;

-'Heren Millner en Lawrence, m.b.t. het medisch rapport van dokter Henry aan u beide het volgende;' ..

Ook Carl Lawrence en Millner zagen nu wel in dat deze FBI'inspecteur met grenzeloos geduld, die niet voor niets al op zijn 23ste cum-laude afgestudeerd was op de Politie school van NewYork, het kwartet voor hem in de fuik had en het net langzaam begon dicht te trekken.

Onderaan de rotsen nam de onstuimigheid van de branding weer toe. ...

- 'Heren Lawrence en Millner, was de aanwezigheid van 'tempelier' Ross in de kelder van het kasteel alsmede de plaats van frequente zakelijke afspraken met hem op het parket pal voor de valse 'Patriot' iedere tweede vrijdagnacht van de maand,..het enige wat Jonathan Wend u beiden toevertrouwde in zijn laatste uren ?..of was er meer dat u moest weten?

..~'Dat ik zijn natuurlijke zoon was van hem en een dienstmeisje, maar dat wist u al'.

- 'Jazeker, en hij vertelde ook waar u uw moeder, Jill Barker kon vinden? Ze heeft het inmiddels gebracht tot adjunct-directrice van de Kunsthal in NewYork'.

~'Die baan had hij geregeld voor haar door de toenmalige directeur een van de schilderijen van het kasteel kado te doen; 'de Overdenkster',het werk van een leerling van Rembrandt'.

- 'Uw vader heeft zijn 28ste schilderij in elk geval goed besteed' ..

- 'Dokter Henry acht het in zijn rapport onwaarschijnlijk dat iemand met zware kwetsuren zoals bij Jonathan Wend, in een omgeslagen deken verplaatst werd van de ene naar een andere ruimte door slechts twee personen . Ik weet wat de arts bedoelt omdat ik zelf ook EHBO'er ben; daarvoor moet men eigenlijk met drie personen zijn, twee tegenover een in het midden'.

~'En?..wat zou dat, als het niet anders kan?'..probeerde Millner nog. ..

..-'Meneer Ross, ..op de verrijdbare haak van de valse 'Patriot', een ingenieus rail-systeem aan de achterkant van het schilderij, staan alleen uw vingerafdrukken'.

Ross leek apathisch.

Het was gedaan. Het trio Lawrence, Millner en Ross capituleerde. Ze konden deze FBI'man niet langer partij geven.

~'Vertel wat er gebeurd is Daniel'..sprak Lawrence tot de tempelier. 'Mee eens Millner?' ..

..~'Ja, het lijkt me beter ,voordat het doek valt voor Wildesbrough'.

.....

- 'Wat gebeurde er in die vrijdagnacht van 10 mei 1940 ,mister Ross? Cleveland steunde met de ellebogen op de vergadertafel, de vingers in elkaar, de duimen onder de kin en wachtte. ..

- 'Mister Ross, namens het gehele gezelschap hier,..alstublieft'.

In de lucht boven Wildesbrough Castle kolkten de woeste wolken door elkaar.

..En Daniel Ross ,na een diepe inademing en met strak toegeknepen ogen vertelt;

~'Het was in die nacht even voor enen. Ik stond gereed achter de duplicaat 'Patriot' om de vaste afspraak met de kasteelheer na te komen. Ik was keurig op tijd en wachtte op zijn gebruikelijke signaal, een zachte tik met zijn ring tegen de lijst van het schilderij ten teken dat de kust veilig was. Toen ik een zacht gekraak hoorde aan de andere kant strekte ik mijn hand al naar de handgreep van de verrijdbare haak, maar opeens bewoog het schilderij. Dat was zeer ongewoon maar het kon alleen de kasteelheer zijn ,dacht ik. Het werd echter niet opzij geschoven wat de kasteelheer ook nooit zelf deed, maar iemand tilde het van de haak en verwijderde het. In het zijdelingse schemerlicht van een olielamp aan die kant zag ik dat het was vastgepakt en opgetild door iemand met zwartleren handschoenen. We konden elkaar op dat moment nog niet zien door het schilderij tussen ons. Pas toen de persoon naar achteren stapte en zich draaide om de 'Patriot' neer te zetten tegen het dressoir tussen de twee 'bronzen musketiers' daar tegenover zag ik een volledig in het zwart uitgedoste man met hoed, zwarte jas, regencape, zwarte sjaal voor zijn gezicht, handschoenen, ..

- 'Hoe lang schatte u die man?'

~'..zo'n 1.90 meter, fors van postuur'.

- 'Gaat u verder?'

~'Toen hij de 'Patriot' had neergezet keerde hij zich weer in mijn richting om een volgend exemplaar van de muur te lichten maar toen hij mij zag in de rechthoekige opening waar hij zojuist het duplicaat-schilderij had weggehaald stond hij met een schok stil'.

- 'Had u uw tempeliers'outfit' aan?..kap over het hoofd?'

Ross knikte, ~'Zoals altijd in de kille ruimtes'

- 'Dan kan ik me voorstellen dat de gemaskerde rover net zo van u schrok als u van hem ,..en toen?'

~'We stonden een moment als bevroren beelden tegenover elkaar toen van achter hem opeens een volgende schim uit het duister naderde die ik meteen herkende. Het was de kasteelheer zelf die geruisloos de rover van achteren naderde met de whiskyfles gereed in de hand om de man neer te slaan, maar op het laatste moment bedacht meester Wend zich. Eenmaal vlak bij hem sloeg hij beide armen als een houdgreep om de rover heen en riep; 'Help me Daniel!..overmeester hem!..Snel!!'.. ~'Struikelend stapte ik de geheime doorgang uit om de

kasteelheer te helpen maar de kerel die hij vasthield was zo sterk als een beer. Hij duwde meester Wend moeiteloos met enkele passen achteruit en met een harde klap tegen het ringhek van de middelste doorkijk. Daarbij liet de kasteelheer de fles naar beneden vallen die op de begane grond aan scherven spatte. Op dat moment keek ik bliksemsnel om mij heen naar een wapen en griste links van mij bij de dichtsbijzijnde 'bronzen musketier' de degen uit de gordel van het beeld'. 'Op datzelfde moment klonk de doodscreet van de kasteelheer door de hal gevolgd door een doffe klap op de parterre' ..

Daniel Ross rilde nu.

..-'Heeft u de oorzaak van de buiteling over het hek gezien?

~'Nee. Het gebeurde precies op het moment toen ik naar de degen taste die ik gelukkig vrij kreeg van het beeld. Toen ik me daarmee tot de belager richte had de tragedie zich al voltrokken. De gemaskerde aanvaller keek even over het hek naar beneden om direct daarna met een snelle wending de volgende confrontatie met mij aan te gaan, het speelde zich allemaal af in seconden. Hij zag dat ik met de degen in de aanslag op hem afkwam. Als reactie daarop trok hij bliksemsnel zijn rechter handschoen uit en taste met de ontblote hand in de linker binnenzak van zijn zwarte jas. Aan de manier waarop zag ik dat hij een pistool ging trekken en flitste het instinctief en uit levensbehoud door mij heen dat ik snel moest zijn. Ik stapte op hem toe en stak hem vol in zijn rechterbovenarm die hij juist gewapend terug wilde halen. De man verkrampte van pijn'.

Clevelands gezicht werd bleek nu en hij keek met strakke ogen naar Daniel Ross.

-'U stak hem met de degen in zijn rechterbovenarm?..,waar precies, wijst u eens aan bij uzelf.'

~'..ongeveer hier'

Doodse stilte heerste er nu in de kamer.

De griffier stopte zelfs met zijn steno.

...

.. -'Hoe liep de nachtelijke gebeurtenis verder af mister Ross?

~'De man deed een stap naar links en met een ruk trok hij zich los van de degen die ik stevig vasthield. Wankelend week hij achterwaarts en drukte de losse handschoen met zijn linkerhand op de wond. Toen draaide hij zich om en rende door de glas-in-lood deur, de trap af en de parterre door naar de centrale uitgang. Ik keek nog over het ringhek

naar beneden en zag dat de man rakelings langs de roerloze kasteelheer rende en de krakende scherven, de zwartwit-plavuizen gang door naar de buitenpoort'.

- 'Wat deed u toen?

~ 'Ik kreeg mijn tegenwoordigheid van geest maar langzaam terug als leek het of ik een figurant was in een nachtmerrie die niet stopte. Ik rende eveneens de trap af, over de parterre de man achterna naar de uitgang. Daar staarde ik in het duister en hoorde hoe verderop een koets met paarden die de zweep kregen hinnikend weggalopeerden de donkere nacht in'.

- 'En daarna?

~ 'Ik rende bij gebrek aan licht, de elektrische kasteellampen waren nog niet opgehangen al was het lichtnet gereed, naar de eerste verdieping, naar de kamer van Millner en bonkte daar hard op de deur'.

Weer viel er even stilte.

- 'Millner, u moet behoorlijk geschrokken zijn toen er op dat nachtelijke uur iemand op uw kamerdeur stond te rammen, en vooral toen u open deed'.

~ 'Zeker, maar ik herkende Daniel meteen als een van de voormalige loodgieters. Na een snelle verstandhouding haalden we samen Carl erbij en zijn met ons drieën snel naar beneden gegaan om voor zover mogelijk onder de gegeven omstandigheden alles te doen wat nodig was voor Jonathan Wend'.

'De rest vanaf dat moment is u bekend'.

Cleveland wende zich wederom een laatste keer tot Daniel Ross.

- 'Mister Ross, kunt u en bent u bereid al het voorgaande onder ede te verklaren?'

~ 'Ja, dat kan ik! De nachtelijke rover moet een flink litteken aan de schermutseling hebben over gehouden'.

Inspecteur Cleveland stond nu plechtig op.

- 'Ladies and gentlemen, ..om hiermee tot een afronding van deze hoorzitting te komen moet ik wel tot de conclusie komen dat een man met een litteken aan de rechterbovenarm, 'de' man, die jaren later zou beweren dat hij het bij de jacht in de jungle had opgelopen, met zekerheid de nachtelijke belager is geweest van Jonathan Wend en de aanstichter van al het onheil over Wildesbrough Castle. De man die er voor zorgde een alibi te hebben op het fatale moment van de misdaad wanneer men hem er later eventueel naar gevraagd zou hebben. Die na

zijn geplande roof van de drie schilderijen van Vermeer, niet wetende dat ze vals waren, de kunstwerken voorlopig wilde overbrengen en verbergen op een plaats waar de Politie ze nooit zou zoeken, niet veraf van de plaats van de misdaad, slechts 1 km verderop; In de Vuurtoren, Checkpoint North East, waarvan hij de nagemaakte toegangsleutel verloren had op de galerij tijdens de worsteling met Jonathan Wend'.

~'Had ik het toen niet gezegd dat 'hij' het was?!'..riep Beatrice nu uit. Cleveland keek vol bewondering naar Beatrice. Wat een intuïtie had ze en hij begreep nu meer dan ooit waarom de omringende bevolking dit kasteel 'dodenhuis' noemde.

-'Het laat voor zich spreken..' , vervolgde Cleveland zijn conclusie, 'dat Wend de financiering voor de omwisselings -operatie van de kunstwerken waar hij duidelijk zijn redenen voor heeft gehad, eveneens volledig geheim moest zien te houden ook voor de plaatselijke US Central Bank.

Hij liet de geldtransacties samenvallen met de uitgebreide renovatie - werkzaamheden van de aangrenzende eigen waterstokerij in het zuidwestelijke bijgebouw van het kasteel dat in die periode aangesloten werd op de plaatselijke stadsgas-factory middels een 7km lange gasleiding die ingegraven werd. Gedurende enkele maanden bracht dat met zich mee dat er allerlei aannemers en werklieden over de kasteelvloer kwamen waardoor later de kring van verdachten groter en groter werd en de zaak bemoeilijkte voor het recherche-team van Hoover.

Door het uitblijven van resultaat, mede doordat niemand in Wildesbrough mee wilde werken met de politie, iets scheen te weten of uit angst niets los wilde laten,..iedereen sidderde in die tijd voor de macht van Al Capone, kon onze FBI op dat moment niets anders dan het onderzoek staken en de aftocht te blazen'.

-'Ladies and gentlemen'..ging Cleveland afronden, 'gezien het feit dat alle hoofdpersonen m.b.t. deze achterliggende zaak niet meer in leven zijn ,zal ik de gouverneur van de Staat adviseren dit dossier definitief te sluiten en geef ik nu het woord over aan afgevaardigde Rutherford. Ik dank u allen'.

~'Dank u'..nam Rutherford het over, 'Ik sluit me aan bij inspecteur Cleveland; gedane zaken nemen geen keer, maar.. mister Lawrence, namens het Beheer en Management van de 'White House Collection' heb ik me hierbij gevoegd om u een voorstel te doen m.b.t. de drie

schilderijen van Jan Vermeer,..de originelen wel te verstaan'..voegde Rutherford er met een geheimzinnig lachje aan toe.

~'Aangezien de kunstwerken destijds door een slordige nalatigheid van het betreffende ministerie en sindsdien wettig tot uw kasteel-inboedel behoren, mag ik u het volgende voorstel doen;

Carl Lawrence ging er nu rustig voor zitten en was reuze benieuwd waar de afgevaardigde mee ging komen.

~'De drie stukken van Vermeer hebben op dit moment een gezamenlijke getaxeerde waarde van 37,5 miljoen US dollars. Een redelijk voorstel leek ons, gezien de manier hoe ze tot uw bezit zijn geworden, u een bod tot terugkoop te doen voor de halve prijs zodat in zekere zin het verlies fifty-fifty wordt gecompenseerd. Wij bieden u dus 18,75 miljoen dollar voor de drie stukken van Vermeer. Al het overige van de collectie heeft niet meer onze aandacht. 18,75mlj is een vast bod waar niet van afgeweken kan worden of onderhandeld'.

Overrompeld en verrast door dit plotselinge voorstel van de overheid tikte Lawrence speels met de vingertoppen tegen elkaar.

Weer liet Beatrice zich horen; 'Verkoop ze, die drie rotschilderijen. Ze zijn de oorzaak van al het onheil over ons! Hoe eerder ze het kasteel uit zijn hoe beter!'

Carl Lawrence keek stilzwijgend nog een keer ter verstandhouding opzij naar Millner die een nauwelijks zichtbaar knikje naar hem gaf, waarop Lawrence plechtig opstond, recht ging staan en tot afgevaardigde Rutherford het laatste woord van de hoorzitting uitsprak; ~'Verkocht!'

Drie maanden later ging in Wildesbrough Castle "The Phantom of the Opera" in bedrijf onder de weergaloze leiding van dirigent Richard Robertson en met Dennis King die de hoofdrol voor zijn rekening nam.

Het kasteel-management had zich ondertussen een eigen platenlabel opgericht; Castle Records en niet lang daarna zou ook een eigen filmlabel volgen, Castle Films dat vooral op de musical gericht was. Ondertussen legde men de laatste hand aan het installeren van het eigen radio-station voor de middengolf; Castle Radio dat snel operationeel zou worden.

Jacques Bourdon en zijn leerling Daniel Ross restaureerden de duplicaat 'Patriot' die weer op zijn plaats werd teruggehangen.

....

Vanaf de achterbank van de FBI'auto keek inspecteur Cleveland nog

eenmaal achterom naar Wildesbrough Castle. Het bijgeloof in onheil over 'dodenhuis' heeft lang voortgeduurd. De indrukwekkende kustlocatie ten spijt had er tot nog toe geen enkele Amerikaanse President willen overnachten, maar Cleveland kon terugkijken op een geslaagde missie.

Wildesbrough was tot rust gekomen.

Zelfs de opgezweepte branding en de rotsen leken het op een akkoordje gegooid te hebben.

Einde van de vijfde en laatste serie van de “Dodenhuis-saga”.